

Nr 106

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående organisation m. m. av försvarets materieförvaltning i central instans m. m. jämte motioner.

(1:a avd.)

1) **Organisation m. m. av försvarets materieförvaltning i central instans m. m.** I propositionen nr 107 har Kungl. Maj:t under åberopande av utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 8 mars 1968, föreslagit riksdagen att *dels* godkänna de riktlinjer som angetts i statsrådsprotokollet för organisation m. m. av försvarets materieförvaltning i central instans, *dels* besluta att försvarets intendenturverk, arméförvaltningen, marinförvaltningen, flygförvaltningen och försvarets förvaltningsdirektion skall upphöra vid utgången av juni 1968, *dels* besluta att ett för försvaret gemensamt materielverk, benämnt försvarets materielverk, skall inrättas den 1 juli 1968, *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att vid försvarets materielverk inrätta en tjänst för generaldirektör i Cp 6, fem tjänster med förordnande på viss tid för chefer för huvudavdelningar och fyra extra ordinarie tjänster för chefer för byråer, *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad som förordats i statsrådsprotokollet till materielverket föra över tjänster på löneplan C vid försvarets intendenturverk, arméförvaltningen, marinförvaltningen och flygförvaltningen, *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att vidta de övergångsanordningar som erfordras för att genomföra förslagen.

I propositionen föreslås, att ett för försvaret gemensamt materielverk — försvarets materielverk — inrättas den 1 juli 1968. Det nya verket skall överta de uppgifter som nu ankommer på försvarets intendenturverk, arméförvaltningen, marinförvaltningen och flygförvaltningen samt försvarets förvaltningsdirektions samordnande uppgifter på materielområdet.

Ledningen av det nya verket skall utövas av en styrelse och en verkschef. Verkschefen skall vara generaldirektör. Verket föreslås bli indelat i fem huvudavdelningar, av vilka fyra närmast motsvarar nuvarande armé-, marin- och flygförvaltningarna och försvarets intendenturverk. De skall benämnas armématerieförvaltningen, marinmaterieförvaltningen, flygmaterieförvaltningen och intendenturmaterieförvaltningen. Till en femte huvudavdelning — administrativa avdelningen — har förts de uppgifter som f. n. ankommer på de administrativa byråerna.

Bihang till riksdagens protokoll 1968. 6 saml. Nr 106

Den föreslagna omorganisationen ingår som ett första led i en struktur-omvandling av försvarets materieförvaltning i central instans. Utöver samordningen på det administrativa planet påverkas försvarsgrensförvaltningarnas och intendenturverkets inre organisation inte nämnvärt av de nu aktuella organisationsändringarna. Personalorganisationen blir i stort sett oförändrad.

I detta sammanhang har utskottet behandlat

dels motionen II:1028 av herrar *Ståhl* och *Hagnell* vari hemställts att riksdagen måtte besluta att det uppdrages åt materielverkets ledning att i enlighet med av Kungl. Maj:t utfärdade direktiv genomföra de fortsatta undersökningarna inom bl. a. sakorganens verksamhetsområden och föreslå härav betingade åtgärder,

dels motionen II:1096 av herrar *Göransson* och *Wennerfors* vari hemställts att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 107 i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla att den utredning om personalens sammansättning inom försvarets materielverk som anmäls i propositionen snarast måtte tillsättas samt att motionen måtte överlämnas till denna utredning för att tagas i beaktande vid utredningsuppdragets fullföljande.

Utskottet tillstyrker föreliggande förslag att inrätta ett för försvaret gemensamt materielverk som övertar ansvaret för den verksamhet som nu bedrivs av armé-, marin- och flygförvaltningarna, försvarets förvaltningsdirektion och försvarets intendenturverk.

Omorganisationen tar sikte på att skapa en gemensam verksledning som bl. a. övertar försvarets förvaltningsdirektions uppgifter, medan de tre försvarsgrensförvaltningarna och intendenturverket i stort sett oförändrade ingår som huvudavdelningar i det nya verket. Organisationsförändringen bör därför enligt departementschefen ses som ett första steg mot en längre gående strukturomvandling. Organisationen bör vidare utformas så att den inte binder de fortsatta utredningarna och utan svårighet kan avpassas till utvecklingens krav. Mot vad sålunda föreslagits har utskottet intet att erinra.

För den fortsatta integrationen krävs enligt propositionen undersökningar av främst sakorganens — även tele- och robotorganens — verksamhet. Undersökningarna bör enligt departementschefens mening inte begränsas till sakorganen utan även utsträckas till inköp, underhåll och kvalitetskontroll. Frågan om lämpligheten att köpa service och utredningstjänster från utomstående kan få betydelse för bedömningen av sakorganens verksamhet och bör därför ägnas uppmärksamhet. Utredningen hade föreslagit att de fortsatta undersökningarna skulle läggas på det blivande materielverket. Yrkandet i motionen II:1028 stöder detta förslag.

Enligt departementschefens uppfattning är de förenämnda undersökningarna så omfattande att de inte utan risk för att den löpande verksamheten blir eftersatt kan läggas på det blivande materielverket. En särskild utredning bör därför få i uppdrag att i samarbete med verket göra undersökningarna.

Utskottet biträder departementschefens uppfattning om behovet av en utredning. Om utredningens sammansättning torde ankomma på Kungl. Maj:t att besluta. Utskottet förutsätter emellertid att materielverkets ledning i en eller annan form kommer att medverka i utredningsarbetet, varigenom ett önskvärt nära samarbete mellan utredningen och verket kan åstadkommas. Härav följer att motionen II: 1028 avstyrkes.

Utskottet har intet att erinra mot vad departementschefen anfört i fråga om organisationen på sikt, samordning mellan materielverket och andra organ och tidpunkten för omorganisationen.

Departementschefens förslag till organisation av materielverket fr. o. m. den 1 juli 1968 och beräknat medelsbehov för budgetåret 1968/69 godtages. Riksdagen bör bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga erforderliga övergångs-anordningar för att genomföra förslagen.

Utskottet delar departementschefens uppfattning att frågan om personalens sammansättning är så djupgående och betydelsefull att den bör utredas i särskild ordning. I motionen II: 1096 har yrkats att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla att denna utredning snarast tillsättes och att motionen överlämnas till utredningen för beaktande vid uppdragets fullföljande.

Enligt vad utskottet inhämtat avser departementschefen att föreslå tillsättande av förenämnda utredning så snart riksdagens beslut i frågan om inrättande av verket föreligger. Utredningen kommer att förutsättningslöst behandla frågan varför av motionärerna framförda synpunkter torde komma att prövas. Motionen II: 1096 avstyrkes alltså.

Vad departementschefen i övrigt anfört tillstyrkes av utskottet som hemställer

att riksdagen

1. avslår motionen II: 1028,
2. avslår motionen II: 1096,
3. godkänner de riktlinjer som angetts i statsrådsprotokollet för organisation m. m. av försvarets materielförvaltning i central instans,
4. beslutar att försvarets intendenturverk, arméförvaltningen, marinförvaltningen, flygförvaltningen och försvarets förvaltningsdirektion skall upphöra vid utgången av juni 1968,
5. beslutar att ett för försvaret gemensamt materielverk, benämnt försvarets materielverk, skall inrättas den 1 juli 1968,

6. bemyndigar Kungl. Maj:t att vid försvarets materielverk inrätta en tjänst för generaldirektör i Cp 6, fem tjänster med förordnande på viss tid för chefer för huvudavdelningar och fyra extra ordinarie tjänster för chefer för byråer,

7. bemyndigar Kungl. Maj:t att i enlighet med vad i statsrådsprotokollet har förordats till materielverket föra över tjänster på löneplan C vid försvarets intendenturverk, arméförvaltningen, marinförvaltningen och flygförvaltningen,

8. bemyndigar Kungl. Maj:t att vidta de övergångsanordningar och åtgärder i övrigt, som erfordras för att genomföra förslagen.

2) **Försvarets sjukvårdsstyrelse.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag och under erinran om att Kungl. Maj:t i propositionen nr 1 (bilaga 6, punkterna F 3—F 4) beräknat medel för nedan nämnda ändamål hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1968/69 på driftbudgeten under fjärde huvudtiteln anvisar

1. till *Försvarets sjukvårdsstyrelse: Avlöningar* ett förslagsanslag av 3 275 000 kr.,

2. till *Försvarets sjukvårdsstyrelse: Omkostnader* ett förslagsanslag av 450 000 kr.

3) **Försvarets materielverk.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag och under erinran om att Kungl. Maj:t i propositionen nr 1 (bilaga 6, punkterna F 7—F 18) beräknat medel för motsvarande ändamål hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1968/69 på driftbudgeten under fjärde huvudtiteln anvisar

1. till *Försvarets materielverk: Avlöningar* ett förslagsanslag av 130 000 000 kr.,

2. till *Försvarets materielverk: Omkostnader* ett förslagsanslag av 7 850 000 kr.,

3. till *Försvarets materielverk: Datamaskiner m. m.* ett reservationsanslag av 8 225 000 kr.

Stockholm den 7 maj 1968

På statsutskottets vägnar:

EMIL NÄSSTRÖM

Vid ärendets slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström (s), Birger Andersson (s), Virgin (h), Rikard Svensson (s), fru Wallentheim (s), herrar Kaijser (h), Nyman (fp), Mårtensson (s), Bertil Petersson (s), Ottosson (h), Bengt Gustavsson (s), Wååg (s), Edström (fp) Nils-Eric Gustafsson (cp) och fru Elvy Olsson (cp) samt

från andra kammaren: herrar Blidfors (s), Ståhl (fp), Almgren (s), Eliasson i Sundborn (cp), Mellqvist (s), Nihlfors (fp), Bergman (s), Turesson (h), fröken Olsson (s), herrar Gustafsson i Skellefteå (fp), Lindholm (s), Gustafsson i Uddevalla (s), Antonsson (cp), Fagerlund (s) och Petersson (h).

Reservation

vid punkten 1 (Organisation m. m. av försvarets materielförvaltning i central instans m. m.) av herr *Ståhl* (fp).